

ЦИЛЕНА:

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.

За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 круна по године 6 круна.

За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по годину 10 франка у злату.

Преплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.

Поједини број 20 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: С. Рамадановић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Предсједника Нашег Министарског Савјета, Нашег Министра Иностранних Дјела и Заступника Нашег Министра Унутрашњих Дјела разрјешавамо:

од досадашње дужности Заступника Нашег Министра Унутрашњих Дјела д-ра Лазара Томановића, Предсједника Нашег Министарског Савјета, Нашег Министра Иностранних Дјела; и

Пера Вучковића, Нашег Министра Просвјете и Црквених Послова од досадашње дужности Заступника Нашег Министра Правде,

а постављамо:

за Заступника Нашег Министра Правде д-ра Лазара Томановића, Предсједника Нашег Министарског Савјета, Нашег Министра Иностранних Дјела;

за Нашег Министра Унутрашњих Дјела Јована С. Пламенца, Начелника Министарства Просвјете и Црквених Послова.

Предсједник Нашег Министарског Савјета, Наш Министар Иностранних Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 31. марта 1910.

НИКОЛА с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Министар Иностранних Дјела,
Д-р Л. Томановић с. р.

МИ НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Војног производимо:

управитеља војног телеграфа Ђура Шоћа у чин командира.

Наш Министар Војни нека изврши овај указ.

Цетиње, 25. марта 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни, Генерал-ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

МИ НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Војног производимо у чин артиљеријског официра народне војске подофицире:

Василија Меденицу, Милована Стојановића, Ива Шабана и Радисава Радевића.

Наш Министар Војни нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. марта 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни, Генерал-ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

МИ НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Војног рјешавамо, да се бивши артиљеријски официр народне војске:

Михо Ђуричић поврати у дјелствитељну службу.

Наш Министар Војни нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. марта 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни, Генерал-ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

МИ НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Војног производимо у чин артиљеријског официра народне војске — подофицира Вула Ј. Аџића.

Наш Министар Војни нека изврши овај указ.

Цетиње, 21. марта 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни, Генерал-ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

ПРАВИЛНИК

ЗА

извршење катастра зграда у Књажевини
Црној Гори

Члан 1.

Катастар зграда у Црној Гори је парцеларан. Он обухвата све зграде са плацевима по варошима и варошицама, које својим власницима дају какав принос, или би га кад би се издале под закуп, могле дати, као и све празне плацеве, који се налазе у границама рејона вароши и варошица.

Члан 2.

У циљу извршења катастра све зграде са својим плацевима, као и празни плацеви у границама рејона вароши и варошица имају се у току времена премјерити и то: сваки плац са својим принадељностима засебно.

Члан 3.

Прије премјера има се извршити тачно ограничење плаца у присуству сусјета (граничара) и власника, ако је који од њих отсутан, присуствоваће мјесто њега заступник, кога буде сам одредио, ако овај није одређен, онда један одборник дотичне општине, а ако ове у мјесту нема, онда један грађанин, кога за то одреди надлежни племенски капетан.

Члан 4.

По извршеном омеђавању извршиће се премјер дотичног плаца и снимити грађевина, ако иста постоји на том плацу. Премјер ће се извршити челичном пантљиком помоћу стаклене призме под углом од 45°.

Члан 5.

У случају спора око међа саставиће се записник, који ће потписати обје стране, па ће се при премјери, а и на плану означити спорни простор, и то на плацу оног власника, који тада то спорно земљиште притежава.

Члан 6.

Премјерени плац и грађевина нацртаће се на „паус платну“ графичким путем, а у примједби на самом нацрту — плану — означити и број одјељења снимјене грађевине. Нацрт ће се израдити у размјери 1:500.

Члан 7.

Сви граничари, као и власник премјереног имања, имају се на плану потписати с изјавом: да граничарима није ништа од њиховог земљишта заузето, нити власнику шта при мјерењу изостављено. Нацрт ће потписати и лице, које је плац премјерило и нацртало.

Члан 8.

Када се изврши премјер и нацрт цијелог једног мјеста, извршиће се комисијски процјена прометне (пазарне) вриједности плаца и грађевине, као и приноса годишњег, који грађевина односно плац може имати.

Процјена вриједности и годишњег приноса вршиће се сваке пете године.

Члан 9.

Комисију састављају пет лица и то: Управник царинарнице односно племенски капетан дотичне капетаније, ако у мјесту не постоји царинарница, који ће бити у исто доба предсједник комисије.

Једно техничко лице (инжињер, геометар или грађевинар и т. д.), кога одреди Министар Финансија, два члана општинског одбора у мјестима, гдје постоје општине, односно два грађанина, које одреди племенски капетан у оним мјестима гдје не постоје општинске управе, и један учитељ из дотичног мјеста односно из најближе околине кога Министар Финансија одреди.

Члан 10.

Комисија доноси своје одлуке о вриједности и могућем приносу објеката по савјести и своме најбољем увјерењу, обзирајући се при томе на познате куповне, продајне као и закупне цијене протекле три године.

Уговори о продаји или закупу мјеродавни су за комисију у погледу висине цијене само онда, ако су од надлежне власти потврђени.

Члан 11.

Предсједник и сви чланови комисије предвиђени у чл. 9. овог Правилника дужни су положити пред свештеником следећу заклетву:

„Ја Н. Н. заклинам се Богу свемогућему, да ћу при вршењу процјена вриједности и приноса плацева и грађевина изрицати своје мишљење само по савјести и по своме најбољем знању, и да се при томе нећу руководити ничим другим до само тежњом, да одговорим правој истини. Тако ми Бог помогао.“

Члан 12.

Државни или општински чиновници, односно часници, који буду у смислу овог Правилника одређени, да врше ма какве дужности правилником предвиђене, ако нијесу из мјеста у коме се рад врши, имају право на накнаду дневница и подвозних трошкова, а ако су из мјеста, немају право ни на какву накнаду. Лица која нијесу државни или општински службеници односно часници, и ако су из мјеста добијале на име награде по 3 (три) перпера за сваки дан, који су на раду провели.

Члан 13.

Сви цртежи и снимци на „паус платну“ заједно са записницима о извршеним процјенама сложиће се по азбучном реду власничких имена, нумерисати и у том реду, држати стално у засебној фаскули, пошто се претходно унишу у књигу „катастра зграда“.

Члан 14.

Књига „катастра зграда“ у коју ће се уписати премјерене и нацртане зграде и плацеви имаће ове рубрике.

- 1) Текући број.
- 2) Број плана — нацрта у дотичној фаскули.
- 3) Име и презиме власника имања.
- 4) Мјесто његовог сталног пребивања.
- 5) Ближе ознаке зграде: кућа за становање, дућан, радионица, кафана итд., са именима и означањем са које је стране који граничар.
- 6) Површина изражена у квадратним метрима укупно: плаца и зграде.
- 7) Просјечна прометна (пазарна) вриједност плаца са свима грађевинама.
- 8) Просјечан годишњи бруто принос плаца и зграде, који се има или имати може.
- 9) Рубрика за евентуалне преносе влаштинства услед: размјене, продаје, наслеђа и т. д.
- 10) Сва дуговања хипотекована, на дотичној непокретности.

Члан 15.

Како су сваком мјерачу потребни радници — фигуранти за извршење овог посла, то ће му катастарски одсек Министарства Финансија ставити на располагање потребан број радника — помагача, које ће шеф одсјека, како узимати у службу тако и отпуштати из исте.

Члан 16.

Рад на терену траје прије првог маја од седам сати прије подне, па до једанаест и по на подне, и од два до пет и по по подне, а од првог маја од шест до једанаест сати прије подне и од три до шест и по сахата по подне.

Члан 17.

Кад вријеме (киша, вјетар, олуја, и т. д.) недозвољава рад на терену за вријеме краће од 36 сахата, а мјерач се налази ван Цетиња, исти ће цртати и израђивати планове премјерених плацева и зграда.

Ако би пак непогода трајала дуже од 36 сахата, тражиће од Министара Финансија телеграфским путем наређење односно његовог даљег бављења и задржавања у мјесту у коме се налази.

Члан 18.

Недјељом и празником, кад не раде остала надлештва, неће се радити ни на катастарском премјери.

Члан 19.

Да би се катастар зграда што прије извршио, катастарски одсек при Министарству Финансија приступиће одмах премјеравању и катастрирању плацева и зграда у варошима и варошицама и то оним редом, како је то за рад с погледом на вријеме и климатске прилике у земљи најпогодније, а по плану рада, који ће се утврдити одлуком Министра Финансија, по предлогу шефа катастарског одсјека.

Члан 20.

Исплате накнада, које припадају појединим лицима, сем мјерача, у смислу чл. 12. овог правилника, као и исплате радника — фигураната — вршиће царинарница у мјестима гдје иста постоји, а гдје ове нема, сам мјерач, у присуству два грађанина из мјеста у којима се премјер врши, у ком случају платни списак радника имају овјерити и оба грађанина која су исплати присуствовала, као и мјерач који је исплату вршио.

Члан 21.

Потребно особље за извршење свију ових радова као: геометре и помоћнике, поставља Министар Финансија на предлог катастарског одсјека, а сви трошкови њихове плате и накнаде за теренски рад, као и на плате фигураната, набавку инструмената и свега другог материјала потребног за извршење катастра зграда, падају на терет кредита одобреног чланом 7. под 1., тачка 7. финансијског закона за 1910. годину.

Цетиње, 30. марта 1910. г.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вуковић с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести.

— Њ. Кр. В. Књаз Господар отпутовао је с послаником Кр. Србије г. Тодором Петковићем, данас на Ријеку.

— Њихова Краљ. Височанства Књаз Престолонашљедник и Књагиња Престолонашљедниковица отпутовали су јуче на Тополицу.

Криза неославизма

У словенским круговима продужавају да се баве припремом свесловенског конгреса, који ће бити овог љета у Софији. Познато је, да су Пољаци Поводом једног говора, који је држао гроф Бобрински у Думи о пољској цркви, одлучили да неће присуствовати конгресу, ако се до тада преко нарочитих комисија не постигне међусобни споразум. Присуство Пољака на конгресу у Софији зависиће, дакле, од ових преговора.

Од 1908. године односи руско-пољски задахнути су неославишким проблемом. Кад се је те године у Прагу био састао први свесловенски конгрес, испољиле су се двије тенденције на њему: једна прогресивна, која је тражила да се пи-

тање руско-пољско стави на дневни ред; друга национална, која је одбијала да улази у ову деликатну распу. Са одушевљењем изгласао је тада конгрес ову резолуцију: „Словенски савез може бити тражен само на основици формалног признања правне једнакости свих народа словенских, и права за сваки од њих да слободно развију своју индустријалност“. Конгрес се разишао ма да из овог принципа није извукао никакву практичну пошљедицу. Симпатија руско-пољска одјекивала је у говорима, али у дјело она није прелазила.

Природно је дакле — пише париски „Le Temps“ — да је питање руско-пољско опет дошло на дневни ред. Оно је у ствари од пресудног значаја за будућност неославизма. Кад се зна, да ова млада доктрина има за основицу међусобну толеранцију Словена, што ће онда бити с њом, ако конфликт руско-пољски и даље остане? Одсуство Пољака са конгреса у Софији био би свакако тежак губитак.

До сад се још не види, да има изгледа за споразум. Гроф Бобрински у дебатама комисије мало је попуштавао политичарима Варшаве и Кракова. Пољаци су исто тако неповјерљиви. Г. Здијеховски, познати лингвист краковски, један који је највише „Славен“ међу Пољацима, недавно је рекао једном свом пријатељу: „Најумјеренији међу нама схватили су немогућност да раде заједнички у име словенске надеје са људима, за које су ова идеја и русификација синоними. Ја вјерујем да ми нећемо ићи у Софију и да је овај пут расцјеп потпун. Ако се хоће да се продужи, треба уклонити са наших скупова националистичке елементе“.

Треба ли рећи, да ће конгрес у Софији безусловно да буде неуспјех? Извјесно не, ако се не буде неославизам узео у специјалном смислу ријечи, у оном које му даје историја. Јужни елементи, Бугари и Срби, биће ту многобројни, и њихов значај биће у толико већи, у колико Пољаци буду у мањем броју представљени. Велике масе југоистока Европе, које почињу да се организују, показале се први пут на једном словенском састанку са толико ауторитета. Можда ће се говорити мало о либерализму, о међусобној толеранцији међу народима. Али ће се утврдити силно и преко граница, солидарност расе. То, најзад, неће бити неославизам.

То ће прије бити повратак панславизму с оним силама у будућности које је тешко унапријед прорачунати.

Зар није то, у осталом, један разлог за Пољаке, да и поред неоспорних тешкоћа ипак присуствују овом конгресу? Је ли у њиховом интересу да остану по страни, када се ради о једној словенској манифестацији. Хоће ли ишта добити, ако поново отпочну своју политику уздржавања, и да се врате некадашњој изолираности? Ништа се не губи кад се неко покаже и проговори на једном конгресу. Најживље дискусије припреме често споразуме за сјутрадан. Најзад, Пољаци и Руси, да регулишу своје држање, имају једно упуство, које није без вриједности: сатисфакцију с којом је њемачка штампа поздравила њихов неспоразум. Та им опомена савјетује да једни према другима не одржавају неплодну непомирљивост. Јер, ако се не може рећи ко би од њих двоје имао више добитка, ако се сложе, цио свијет зна — а знају то и они — ко би добио од њиховог непријатељства.

Књижевност, умјетност, просвјета

Д-р Л. Павловић — Лучић Из Маркарске стиже нам тужни глас, да је д-р Ловро Павловић преминуо, док се још није засушио гроб његовог саотачаственника непрежаљеног архиепископа Милиновића.

Његово име у посљедње доба, мало се чуло у јавности, али је остало дубоко урезано у срце његових другова из Ђаковања и првога полета у јавни живот. На градачком универзитету заједно је промовирао за доктора права са данашњим нашим министром председником.

Њихово друговање допринијело је да је кашње задарски „Српски Лист“ први развио заставу Срба без разлике вјере, што је била новина у српском новинарству; и у том листу стадоше излазити умни и значајни чланци из пера Ловра Павловића са потписом „Србин Католик“. Кад је изашла Томановићева расправа о фра Андрији Качићу, Павловић му је у одушевљењу писао: „Ти сам не знаш што си учинио у кругу наших попова и фратара, они више не знаду како да мисле!“

Кад су у српској страни почеле ситуијарске распре, Ловро Павловић се савним повукао са политичког поља: његова лијепа душа лећела је за узвишенијим идеалима.

На гласу као адвокат у свом родном мјесту, уживао је општу љубав и поштовање.

Вјечни покој племенитој души Ловра Павловића и вјечна му памјат!

„Словени“. Под тим насловом изићи ће књига у свим словенским језицима и француском језику, која ће обухваћати

живот, обичаје, културу, историју и политичке одношаје свију Словена. Сваки народ ће бити посебно описан, а описале га чланови тога народа, према чему ће књига бити до крајности објективна, па баш ушљед тога ће бити врло поучна, јер ће се на тај начин Словени међусобно моћи боље познавати.

Дапаки страни свијет упозна боље Словене, изићи ће та књига и у француском преводу. Издање ове књиге предузео је познати новинар г. Боборикин, који се дуже времена бавио у свима словенским пријестоницама. Финансијску је страну издавања узео на се познати словенофил генерал Володимиров у друштву са још неким словенофилима.

Књига би имала бити готова до словенскога конгреса, који ће бити у Софији.

Србин изабран за дебарског владика. Синод цариградске васељенске патријаршије изабрао је за епископа велешко-дебарске епархије јеромонаха Варнаву Росића. Нови је владика рођен у Пљевљима и сада му је нешто преко 30 година. Варнава (Петар) Росић свршио је 1900 год. призренску богословију и као одличног ђака послао га је блаженопочивши рашко-призренски митрополит Дионисије са својом препоруком у Русију да продужи школу, те је и свршио Духовну Академију у Петрограду као редовни ђак са степеном кандидата св. Богословља.

По свршетку Академије замонашен је у Петрограду и доби име Варнава, за тим се вратио у своју несретну отаџбину. Увиђајући од колике је важности и потребе знање језика једном јавном раднику у Турској, Варнава оде у Цариград, где је узгред изучио грчки и утврдио турски језик, којим је као ђак богословије прилично владао. Као свештеник и учитељ српске колоније у Цариграду радио је ових пошљедних пет година неуморно, а служићи при цариградској патријаршији упознао се је потпуно са администрацијом православне цркве у Турској.

И ако је овим избором само у пола ријешено велешко-дебарско владичанско питање, јер поред епископа Варнаве остаје Грк Паргеније и даље као митрополит ове епархије, ипак је њиме добио српски народ а и сама патријаршија, јер док се између грчких митрополита и српског народа водио раздор, дотле се је егзархиска пропаганда овим метежом користила, што више неће бити случај.

Према томе српски народ који живи у турској империји, имаће сад поново три епархије: скопску, рашко-призренску и велешко-дебарску, које у опште сачињавају ширу област старе пећске патријаршије.

Србијански број „Босанске Виле“. Изишао је 3. до 6. бр. „Босанске Виле“ (за фебруар и март) са овим садржајем: *Стихови: Косово*, од д-ра Ник. Ђорића, —*, *пјесма Милана Ракића: Усјаванка*, од Данице Марковић; *Обмана*, од Јелене Димитријевић; *Удес*, од Симе Пандуровића; *Вјерују*, од Вел. Ј. Рајића; *Тамна ноћ*, од Милорада М. Петровића; *О, ђевај ми ђјесму!*, од Милутина Јовановића; *Пјесник*, од Милоша Перовића; *Двије ђјесме*, од М. Милошевића; *Херојске ђјесме*, (у прози), од Влад. Станими-

ровића; *Проза: Шјор Алекса*, од д-ра Владана Ђорђевића; *Из нечисте крви*, од Боре Станковића; *Радост Ђуре Дрмана*, од М. М. Ускоковића; *Из јесење кише*, од Браи. Ђ. Нушића; *Ко итана душа*, од Мите Димитријевића; *Басне*, од М. Вукасовића; *Најурљоске шетње*, од Мил. Павловића; *Васиљтачеве забиљешке*, од Ср. Ацића; *Различни чланци: Србија и њена култура и њена књижевност*, од д-ра Јов. Скерлића; *Један Француз у Сарајеву 1624. године*, од д-ра Миленка Веснића; *Рашка и Босна*, од Стојана Новаковића; *Крв за род*, од д-ра М. Јовановића-Батута; *Љубав у васиљтану*, од д-ра В. Бакића; *Два неиззната босанска новца*, од Љубе Ковачевића; *Мозак и душа у животиња*, од д-ра Бран. Петронијевића; *Неколике биљешке са екскурзије по околини Будима и Пеште*, од д-ра А. Белића; *О васиљтану*, од Ј. Мидраговића; *Задргу и грунтописачки закон*, од д-ра М. Недељковића; *Сава Тодоровић*, од Пере Талетова; *Хоће ли наш народ књигу*, од Ж. О. Дачића; *Цигани и музика у Србији*, од д-ра Тих. Ђорђевића; *Срп. нар. ђјесме*, забил. Радојка М. Стефановићева; *Поја и виноград*, нар. прича, од Д. Ђ. Димитријевића; *Женин дан*, нар. прича, од Х. М. Прибаковића; *Књижевна хроника: Једна народна књига*, од Јасе М. Продановића; *Приче Мите Димитријевића*, од Николе Антуле; *Моје усјомене*, од Бранка Лазаревића; *Гвозденишак Геџ од Берлихингена*, од д-ра М. Трифунца; *Позоришна хроника: Босанско Херцеговачко позориште*, од Милана Грола. Листак. Књижевне и културне биљешке.

По Ускрсу изићи ће Војвођански број „Босанске Виле“, а Црногорски изићи ће у половини јуна.

Уредништво „Босанске Виле“ моли књижевнике и писце из Црне Горе, да шаљу прилоге за свој број.

Оснивање Српског Географског Друштва. На биоградском универзитету одржан је на Благовијести под председништвом г. Др. Јована Цвијића, одлично посјећен збор српских географа и представника географије сродних дисциплина, те је ријешено, да се оснује Српско Географско Друштво. Прочитана су и примљена правила и изабрана управа, у коју су ушла ова лица: Др. Јован Цвијић, професор универзитета, Сава Антоновић, директор прве биоградске гимназије, Др. Васа Руварац, Др. Станоје Станојевић, ванр. проф. универзитета, Стојан Бошковић, начелник географског одељења министарства војног, Др. Јован Ердељановић, Др. Недељко Кошанин и Др. Павле Вујевић, стални доценти универзитета, Риста Николић и Влада Петковић, професори гимназије. За прве чланове добротворе уписани су са 300 динара по којима Владимир Карић и Пера Јанковић, заслужни српски географи. Скупштина је изабрала одмах за повјеренике по унутрашњости оне своје чланове, који су присуствовали збору. За председника друштва изабран је проф. Цвијић.

— **Стјечај за награду**. Српско-Краљевска Академија Наука у Биограду написала је стјечај за награду од 1000 динара из задужбине архимандрита Ниђифора Дучића. Дјело треба да је из српске филологије или географије и етнографије у опште, а треба га послати Академији до краја мјесеца децембра 1910. године.

ЛИСТАК

Дисциплина у васпитној школи

пише ЈАНКО ТОШКОВИЋ, нар. учитељ.

„Васпитање је посао и има као сваки посао с једне стране свој циљ, а с друге своја средства и своје препреке“.

Хербарт.

Да би васпитање, као сваки посао, могло вршити своју задаћу и постизати свој одређени циљ и одговорити оном, што се од њега као од најважнијег рада, тражи, треба да располаже добрим и подесним средствима за то, којим ће уз остало створити потребни поредак, без којег је немогућ успјешни и правилни посао у васпитавању. Међу најважнијим средствима за одржавање васпитног поретка у васпитним заводима јест дисциплина са својим средствима, међу којима су уобичаване на првом мјесту тјелесне казне и које су употребљаване као најпоузданије средство за васпитни поредак, те им је приписиван велики васпитни значај, као што се може лијепо видјети из пословице нашега народа, који каже: „Љесковина је из раја изашла“ (прут).

Овакав појам не само да се налази код простога нашега народа, него се, на жалост, може још наћи и код неких школских васпитача, којима су тјелесне казне скоро једино средство за одржавање васпитног поретка.

Да би могли јасније и подробније доказати важност дисциплине и њених средстава у васпитању, као врло и рђави

и штетни утицај тјелесних казна по васпитни напредак младежи у основним васпитним заводима — основним школама, прије свега позабавићемо се тиме и говорити о томе; шта је основна школа и каква јој је задаћа?

Основна је школа васпитни завод, којему није задаћа, да даје ученицима — васпитаницима стручно знање и вјештину из појединих предмета, те да би им добивено знање користило за практичну употребу у јавном животу, као што већина и данас мисли и приписује јој оно, што припада стручним школама, него је основној школи главни и врховни циљ, да васпитава младеж, т. ј. да им даде основу свега онога, што је потребито, да од једног дјетета изађе, дошље, човек са свијем врлинама и способностима, које се од сваког човека захтијевају, као будућег члана породице, друштва и државе, од којег зависи каквоћа и напредак истих, јер: „На млађима свијет остаје.“ — Најкраће, васпитним је школама, од којих је прва и најпопуларнија основна, задаћа, да образују и стварају људе са „моралним карактером.“

Шта је морални карактер и како постаје? Морални је карактер стална, одлучна и непоколебива сила, чији су знаци: самосталност, одлучност, дошљедност, сталност, друштвеност и моралност, која и даје вриједност правом карактеру. Карактер садржи у себи ова својства у одношајима према појединим људима и која се на поједине односе: истинитост, савршенство и слободу; право, доброту и правичност, која се односе на друштво и његов живот. Сви ови наведени знаци и својства налазе се у моралном карак-

теру, који се показује у одношајима дошљедне и сталне воље према највећем моралнијем захтјевима. Карактер се развија из непосредних одношаја воље и осјећања. Да би се могли развити воља и осјећање, потребито је, да се образује у унутрашњости васпитаниковој довољни број представа тако, како би се из њих психолошким законима могли развити осјећање и тежња, а од ових воља и тим омогућити постанак самог карактера.

Дакле, пошто се осјећање и воља образују из представа и појмова, који се стварају наставом, из којих се помоћу непосредног васпитања образује, код васпитаника морални карактер, то треба највећу пажњу обратити на исту и старати се, да се удешава према њеној толикој важности. Настава и непосредно васпитање стоје у тијесној вези, те се зато могу и назвати једним опћим именом васпитање у ширем смислу, а завод, у којима се исто врши, зову се васпитни завод, а то су: породица, школа и друштво. Од њих је најважнија школа, јер она садржи у себи и једно и друго, т. ј. она треба да замјењује и породицу и друштво, а ако таква не би била, онда не би могла одговорити оном, што се од ње тражи, те као таква не би требала да постоји. Зато само могу остати као васпитни завод они, који одговарају свијем хигијенскијем и васпитнијем захтјевима и којима су као васпитачи они учитељи, који потпуно схватају важност и значај васпитања, и који могу одговорити својој дужности у правом смислу ријечи.

Видјели смо, какву важност и задаћу имају настава и непосредно васпитање у

школи, изузимајући њихов значај, којег имају као дисциплинска средства у васпитном поретку, а сад ћемо да говоримо о дисциплини и њеним средствима, као једном између најглавнијих средстава за васпитни поредак.

Прије поласка у школу одмах још по добитку самосвијести послије рођења, код дјетета се јављају разноврсне жеље, за које оно захтијева и грађи, да се морају задовољити.

Ако домаће васпитање није на свом мјесту, као што је то код нас обична ствар, те се такве неосноване и рђаве жеље задовољавају, и чини се у свему на вољу незнањеној и лакоумисленој дјечи, онда се код њих дошље јављају врло штетне навике, које се укоријене тако, да се сматрају као природне, те чине изванредно велику тешкоћу и сметњу основном васпитању, јер: „лакме је васпитати оно дијете, које нема никаквих навика, него оно, које је с навикама рђавим, и има погрешне основе у васпитању.“ Кад дијете дође у школу са таквим рђавим навикама, треба вјешт васпитач, који ће те штетне навике искоријенити различитим васпитним средствима, од којих прво мјесто заузимају дисциплинска средства, јер у том добу тешко могу помоћи дјетету сами савјети. — Дисциплина се не ствара никаква позитивна вриједност (нова врлина) у унутрашњости учениковој, него је дисциплина негативно васпитно средство, којим се отклањају поступци противни васпитном циљу. Њом се стварају, тако рећи, посредне врлине, које помажу васпитању. Дисциплина навикава ученике: на тачност у похађању школе, уредно извршавање задатака

Књижевни оглас. Почетком априла о. г. изаћи ће у Биограду први број новог листа „ОМОРИКА“, илустровани породични забавник за књижевност, уметност и савремени живот, са овом садржином:

1. *Змај Јован Јовановић:* Из нештампаних pjesама; 2. *Стеван Владислав Каћански - Стари Бард:* Напред Србији! (нештампана pjesма); 3. *Авдо Карабеговић:* Мој Ђеније (нештампана pjesма); 4. *Бранислав Ђ. Нушић:* Прије и послје тридесет година; 5. *Милорад П. Петровић:* Из Сељачица; 6. *Вој. Ј. Илић млађи:* *; 7. *Радован Тунгуз Перовић-Невесински:* Живот старе Црногорке; 8. *Владимир Станимировић:* Из југословенске лирике; 9. *Драгутин Јов. Илић:* Пјесниково срце; 10. *Дим. Глигорић — Сокољанин:* Јунак; 11. *Сава Д. Петровић:* Сунчање; 12. *Бор. Л. Ценић:* С караула; 13. *Михаило Сретеновић:* Сироче; 14. *Милутин М. Ускоковић:* Зима; 15. *Осман А. Ђикић:* *; 16. *Сава Д. Мијалковић:* Из лијепих туђинки; 17. *Љуб. Петровић Љубинко:* Харемске руже; 18. *Благ. Нед. Кечкић:* Увинуло цвијеће; 19. *Вељко Петровић:* Општајна pjesма; 20. *Војислав М. Јовановић:* Из архиве; 21. *Рикард Каталанић Јеретов,* Деца; 22. *Ст. Илић (Загреб):* Испод Стјепана Града; 23. *Фердо Ж. Милер (Загреб):* Прољеће; 24. *Драг. Љ. Мајевић:* Пјесниково срце; 25. *Жив. О. Дачић:* Културна лига и Народна обрана. — Књижевни уметнички кројач — Биљешке и т. д.

Први број донијеће и преко тридесет нових слика. Листу је обезбјеђена сарадња многих угледних и признатих књижевника као и млађих талената, а материјално му је обезбјеђен излазак. „Оморика“ ће излазити једанпут мјесечно на два табака велика формата, а цијена је у претплати до краја године 3 динара, тромјесечно динар. Поручбине с претплатом и писма ваља упућивати власништву и уредништву у Биоград на адресу:

Душан Мил. Шијачки, новинар, Космајска улица бр. 10.

Први број послаће се свакоме ко јави своју адресу бесплатно на увид.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Централни Одбор за прославу педесетогодишњице владања Њ. Кр. Височанства Књаза Господара моли све одборе из унутрашњости, који су се за ову сврху образовали, да ступе с њим у споразум, како би се свечаност по свој земљи извела по једном општем плану. Цетиње, 2. априла 1910. год.

Секретар Предсједник
Ристо Пойовић Митрополит Митрофан

Положио заклетву. У четвртак, у 11 сати прије подне, новонаставени министар унутрашњих дјела г. Јован С. Пламенац, положио је Њ. Кр. В. Књазу Господару Уставом прописану заклетву.

Одликовања. Њ. Кр. В. Књаз Господар благоизволио је одликовати управника Никшићске Царинарнице г. кап. Васиља Дабановића IV степеном Данилова ордеана, и предсједника пореског одбора у Никшићу г. Јова Голијанина, трговца, златном медаљом „за ревност.“

школских и домаћих, послушност, учтивост и чистоту. Пошто се дисциплином не ствара никаква непосредна врлина, него служи као средство и помоћ васпитачу за одржавање васпитног поретка, то треба према томе дисциплинска средства и примјенјивати, јер као што је речено, од употребе тихих средстава зависи васпитни поредак, без којег је немогућ правилни и успјешни васпитни посао.

Знајући, дакле, да дисциплина није никакво позитивно средство, којим би се створиле какве нове врлине и способности, него се напротив може учинити грђе при неразумном поступку и примјени исте, треба најважније примјенјивати њена средства према индивидуалним душевним и тјелесним особинама појединих ученика тако, да васпитача свагда руководи задаћа дисциплине у васпитавању.

Каква ће бити школска дисциплина, зависи од васпитача, наставе и домаћег васпитања. Што се тиче васпитача, треба да буде на свом мјесту у правом смислу ријечи и да поред осталих тешких васпитачких дужности нази, да ниједна, у колико је могуће, не дадне прилике дјети за какав пријеступ, којим би се нарушила дисциплина; треба да је тактичан при сваком васпитачком поступку и да непрестано нази и руководи у почетку дјецу, те да их ниједна саму у школи и ван ње по могућности не оставља, јер кад би био што више с њима, онда би дјеца мање имала прилике за пријеступ.

Што се тиче наставе, она треба да је удешена према ступњу дјечијег схваћања тако, како би могла заинтересовати младе духове новим и моралним представа-

Наш суграђанин госп. Урош Марић, олд. апотекар, добио је од Његовог Краљ. Височанства Књаза Господара наслов дворског апотекара.

Одбор за прославу. У одбор за дочек и размјештај гостију приликом прославе 50-годишње владавине Њ. Кр. В. Књаза Господара ушла су још ова лица: г. г. Милош Марковић, Франо Вимер, Душан Милић, Марко Шоћ, Милош Лазаревић, Нико Кривокапић, Сава Богдановић, Илија Филиповић, Филип К. Мартиновић, Радуле Радовић и Арсо Мартиновић, и из Котора: г. г. Вељко Рамадановић и Филип Ђуровић.

Први добротвори „Фонда сиромашнијех гимназијалаца на Цетињу“. Народна Штедионица на Цетињу и ове године одредила је „Фонду сиромашних гимназијалаца на Цетињу“ педесет перпера, те је постала добротвор овога „фонда“.

Г. Милоје Ж. Јовановић, начелник Књ. Министарства Финансија и Грађевина, данас је положио преко Управе гимназијске стотину перпера за „Фонд сиромашнијех гимназијалаца на Цетињу“, и тиме је постао добротвор овога „фонда“.

Гимназијска управа сматра за најпријатнију дужност, да у име „Фонда“ захвали дародавцима.

Побијање вриједности црногорског новца. Од дужег времена протуррају се на страни гласови, да новчани заводи у Црној Гори побијају вриједност црногорског сребрног новца, примајући га по нижој цијени.

На основу тачних обавјештења у стању смо изјавити, да су ти гласови апсолутно неосновани, и да су исти вјероватно пуштени у јавност од извјесних лица, која су ради личне зараде хтјела да купе по нижој цијени црногорски новац у неким граничним мјестима сусједних држава, да би га послје у Црној Гори скупле продали.

Напротив, и на свима државним касама, и код свију новчаних завода и у цијелом приватном саобраћају у Црној Гори црногорски новац свију врста прима се по пуној номиналној вриједности.

ТЕЛЕГРАМИ

Посјете Краља Петра.

Цариград, 28. марта. Краљ Петар оставио је јуче Цариград и кренуо султановом јахтом на Св. Гору.

Света Гора, 29. марта. Краљ Петар стигао је јутрос овамо. Дочекали су га српски генерални консул из Солуна и заповједник солунског гарнизона. Пред црквеним вратима била је почасна чета, а музика је свирала српску химну. Настојатељ манастира поздравио је добродошлицом краља, који се са пратњом упутио пут Хилендара. Код тријумфалне капије краљ је засадио двије маслине и један кипарис. Краљ се поклонио моштима Св. Симеуна Мироточивога, оснивача манастира.

Солун, 31. марта. Краљ Петар вратио се из Св. Горе овамо, гдје

ма и појмовима и створити у унутрашњости учениковој убуђење, које се слаже са моралном вољом, од чега зависи циљ васпитања — морална карактерност.

Да настава може својом грађом заинтересовати ученике и њихову пажњу привући на себе, потребито је: да се удешава према њиховој умној способности за примање и схваћање, те да одговара висини њихова духовног развића; да се бира и предава онај материјал, који се може довести у везу са њиховим интересима, па тек из тога развијати ошће интересе; да се даје онолико наставног материјала, колико је њихова умна снага у стању обрадити, а да не буде на штету њиховога здравља, коју би могли добити прекомјерним трудом; да васпитач хармонично развија и удешава наставу према њиховом душевном и тјелесном развићу, питајући и развијајући душу подесним наставним материјалом, као што се тијело добром материјалном храном пита и тјелесна снага развија. — О фамозном начину учења из књиге на памет — такозваном тубљењу или бубању, које убија вољу за сваки душевни рад, затупљује памћење и одузима мозгу снагу за размисљање, као и то што руши здравље без и најмање користи, сувишно је и познато из искуства, који је год безпристрасан, па да сам себе право запита: какве су му биле такве лекције, колико је труда око њих без икакве воље улагао и какву је корист од такве наставе имао?

(Наставиће се).

је био свечано дочекан. Разгледао је знаменитости по вароши, па је отпутовао пут Биограда.

Биоград, 1. априла. Краљ Петар приспио је. На жељезничкој станици дочекали су га престолонашљедник Александар, књажевић Павле, дипломатски кор, министри, великодостојници и многобројна публика, која га је поздрављала одушевљеним усклицима.

Немири у Албанији

Биоград, 28. марта. Ушљед догађаја у Приштини, биће на српско-турској граници српска стража са неколико баталиона појачана.

Солун, 28. марта. Влада је издала наредбу, да се потребне реформе у сјеверној Албанији изведу највећом енергијом, па ма било и оружаном силом. Зачетници побуне биће предати војном суду.

Цариград, 28. марта. Мутесариф из Приштије јавља, да су на посредовање главара вође побуњеника изјавиле готовост, да се предаду, тражећи само, да се војне операције одложе док посредницима узмогну дати свој коначни одговор.

Цариград, 29. марта. „Јени Газета“ доноси изјаву министра унутрашњих дјела о значају арнаутског устанка. Министар оповргава вијест о утицају аустријских агената на догађаје у Приштини.

По приватним вијестима из Косова од 26. марта устаници су изгубили 80 људи. Листови доносе, да је влада одлучила послати у Албанију цио корпус војске, ако буде потреба.

Цариград, 29. марта. Министар унутрашњих дјела добио је телеграм из Приштије, да су се устаници по савјету својих вођа разишли и да ће се данас предати.

Цариград, 31. марта. Заповједник трећег корпуса јавља, да се 900 устаника безусловно предало, а други ће се предати. Чује се, да ће војска остати у Албанији још које вријеме, док се мир и ред поврати.

Солун, 2. априла. И ако Торгут Шефки-паша из Приштије јавља, да су се побуњени Арнаути потпуно разишли и да су се многи улема и племенски главари покорили, ипак се војничке операције продужују, да се устаници потпуно рашћерају и њихове вође похватају.

Цариград, 3. марта. Данас су три чете трена отпутовале у Косово.

Биоград 29. марта. Јуче су у цијелој земљи извршени у потпуном реду општински избори. У Биограду су обје удружене радикалне партије задобиле већину. За предсједника општине у Биограду изабран је Коста Главинић, бив. министар.

„Ново Време“ јавља, да је српска влада одлучила, да у Њуприји подигне модерну тополивницу.

Цариград, 30. марта. Велики везир у свом одговору на једну интерпелацију о незаконитој примјени опсадног стана и ванредним мјерама против штампе, правдао је поступак владин и доказивао потребу, да се још продужи опсадно стање, које је до сад дало лијепих резултата. Камара је са 183 против 4 гласа изјавила влади повјерење.

Цариград, 2. априла. Поводом владиног расположења да што је могуће више одговори српским жељама односно грађења Дунавско-Јадранске жељезнице, биће у Скопљу, Битољу, а можда и у Цариграду одржани митинзи, на којима ће се протестовати против овакве владине одлуке. Тврди се, да би тешки сукоби били неизбјежни, чим би грађење отпочело. Арнаутски главари залажу се много код владе за пругу Битољ-Јањина.

Беч, 3. априла. Рузевелт стигао је јутрос овамо. Учинио је посјету

Еренталу, а Ђесар га је доцније примио у приватну аудијенцију. У вече дао је Ерентал објед у част Рузевелтову.

Списак странаца приспјелих на Цетиње од 19. марта до 3. априла 1910. год.

Гранд Хотел: Д-р Г. Велде, војни љекар из Шарлотенбурга; К. Рајхел, прив. из Цјеловца; А. В. Слот, љекар из Лондона; М. Розенштајн, трг. из Трста; А. Жеравица, прив. из Абације; А. Коларић, путник из Љубљане; д-р М. Кубин, чин. из Моравске; г-ђа Т. Б. Бишоп, прив. из Сан-Франциска; Франк Бишоп, прив. из Сан-Франциска; Ј. Рабл, трг. из Прага; А. Брај, трг. из Прага; гроф К. Белина Брзозовски, посједник из Кракова; д-р К. Мајер, прив. из Кракова; д-р М. Влигд, проф. из Кракова; бароница А. од Волф, из Русије; Х. Леман, грађ. савјетник из Берлина; Е. Кукетерс с госпођом, прив. из Копенхагена; Бензион Були, банкар из Биограда; Ј. Соколици, привредник из Беча; К. Ц. Најман с госпођом, инж. из Прага; д-р Л. Стефановић, љекар из Черновица; д-р Ф. Шиндлер, љекар из Черновица; Ј. Стрнад с госпођом, дрогиста из Ишља; Е. Хајн, прив. из Швајцарске; Р. Грошун, трг. из Лајпцига; А. Е. Франклин с госпођом, прив. из Лондона; Ш. Х. Шил с госпођом, из Калифорније; Ф. Ерб с госпођом, прив. из Крањске; Ф. Инсер с госпођом, инж. из Телница; Ј. Шварц, трговац из Загреба; С. Теодоровић, трг. из Панчева; д-р О. Минковски с госпођом, проф. из Дрездена; П. Гаде, архитект из Париза; С. П. Кларк с госпођом, прив. из Сјеверне Америке; д-р Е. Брете с госпођом, љекар из Љубљане; д-р Ф. Тондер, адвокат из Прага; Д-р А. Вајс, судб. вијешник из Суботице; Ф. Хофман, професор из Саксоније; Л. Томас, проф. из Саксоније; Д-р К. Стромајер, љекар из Минхена; В. Пешка, љак из Прага; Д-р Шиндларж с госпођом, љекар из Чешке; Д-р М. Колер с госпођом, љекар из Бреславе; Ф. Шеландер, прив. из Цјеловца; Д-р Л. Грзиковски, адвокат из Галиције; Д-р К. Ујц, шумар из Штајерске; В. Урбах, трг. из Лајтмерица; Д-р Манерот с госпођом, савјетник из Бреславе; Д-р А. Ерлих, проф. из Дрездена; Д-р Е. Бернек, адвокат из Беча; Ф. Нерад, грађ. чинов. из Задра; К. Шак, нотар из Беча; Д. Ј. Ковач с господом, директор из Будимпеште; Д-р В. Кауш с госпођом, проф. из Берлина; Д-р Фернов с госпођом, прив. из Њемачке; сер М. Вехтер, прив. из Лондона; С. Минц, новинар из Беча; Р. Берање с госпођом, прив. из Париза; А. Добнер, директор из Беча; Д-р А. Ајнхорн, проф. из Минхена; Д-р В. Лирихт, проф. из Берлина; А. фон Визенбург; дански генер. консул из Беча; бароница Тревил, прив. из Брисла; А. Ј. Василин, секр. легације из Букурешта; В. Гордон с госпођом, прив. из Лондона; г-ђа М. од Донегал, прив. из Лондона; А. де Реми, савјетник легације из Цариграда; К. Кнафл, директор из Беча; С. Аухфелдер, директор из Беча; бароница В. Менгденс, приватнијер из Варшаве; грофица Х. Љубјенска, приватнијер из Варшаве; Д-р Л. Тоци, банкар из Скадра; П. Шандор, посједник из Угарске; Е. Едерер, чиновник из Чешке; Ј. Франк, инжињер из Трста; Р. Самвалд с госпођом, фабрикант из Брегенца; Д-р Геселе с госпођом, љекар из Траунштајна; Др. Енштајн с госпођом, љекар из Прага; В. Куртис с госпођом, прив. из Вашингтона; Х. Миншен са сином, књиџар из Дрездена; К. Хенеман, прив. из Вирибурга; О. Гебауер, трг. из Шарлотенбурга; Др. Х. Ацингер, љекар из Беча; Ј. Андраши, с госпођом, прив. из Пожуна; Др. Е. Розентал с породицом, унив. проф. из Јене; Г. Роесен с г-ђом, прив. из Хановера; гроф Др. Ф. Дегенфелд, из Беча; гроф А. Дегенфелд-Шонбург, прив. из Ајслингена; барон В. Вулф, прив. из Њемачке; гроф Ф. Ј. Дегенфелд-Шонбург, из Беча; П. Ј. Хафтер с госпођом, прив. из Швајцарске; Др. Јенике, љекар из Герлица; Р. Голдшмид, посједник из Штајерске; Ф. Берент, инж. из Прага; барон Румел с госпођом, прив. из Минхена; г-ђа Циглер, прив. из Минхена; Х. Хутле с госпођом, прив. из Дрездена; Др. Ф. Лист, судб. савјетник из Берлина; г-ђа Х. Вагнер, прив. из Штутгарта; Р. Хелерунг с госпођом, прив. из Минхена.

Хотел Рајнвајн: Л. Шкези, трговац из Скадра; К. Дика са госпођом, трг. из Скадра; Л. Новотни, трг. из Прага; Х. Новотни, трг. из Прага; Л. Доротели, свешт. из Дубровника; А. Питоли, трг. из Фиуме; П. Перади, трг. из Бари-а; Н. Еберле, чин. из Минхена; Д. Павловић, чин. из Јагодине; В. Новотни, чин. из Прага; Ј. Типител, чин. из Беча; С. Малер, чин. из Беча; Ј. Шистек, трг. из Туниса; П. Дирк, проф. из Франкфурга; М. Сајмастер, чин. из Минхена; Т. Пандзел, прив. из Минхена; Ф. Шилингер, чин. из Прага; В. Хавелка, трг. из Прага; Д-р Д. Халер, љекар из Минхена; Ј. Глазер, трг. из Сарајева.

Пошто се према ријешењу Министра Финансија и Грађевина од 20. марта 1910. год. Бр. 113. има расписати офертална лицитација за лиферовање потребне количине соли за државу, Књаж. Црногорско Министарство Финансија и Грађевина позива овим све оне, који су вољни дасе лиферовања соли приме, да се у томе циљу са писменим офертима, у којима ће бити означене најниже цијене за со, коју хоће да лиферују, обратe Књажевском Министарству Финансија и Грађевина за монопол соли најдаље до 15-ог априла тек. год. по старом календару закључно.

Оферти примљени на пошти цетињској после тога рока, неће се узимати у обзир.

Услови који имају важити за лиферовање соли и који ће ући и у уговор, који се има са лиферантом закључити, следећи су:

1. Лиферант се мора обвезати, да лиферује држави годишње свагда на вријеме око 3.000.000 (три милиона) килограма соли, а у случају државне потребе и преко ове количине још 1.000.000 (један милион) килограма;

2. Со мора бити чиста, сува и прегодишња, и одговарати у свему мустри, која ће се уз оферт Министарству послати, а која ће се у случају закључења уговора чувати завијена у два пакета под печатима Министарства Финансија и лиферанта по један примјерак код обадвије уговарајуће стране;

3. Лиферант се обвезује, да сву предају соли изврши франко бордо у Бару по цијени, која се има утврдити постављену на чекр лађе (sotto paranco) у врећама, које морају бити одмах примљене и повраћене лиферанту, или са једнаким врећама замијене. Министарство Финансија узима на себе обавезу, да свагда последије авизирана о доласку брода, натовареног сољу издијествује код Друштва у Бару, да се за дотичну лађу стави на расположење мјесто погоднио за искрцавање, но не узима сабазу за плаћање лучких и осталих такса, које се за то Управи Порта морају плаћати. Пријем соли од стране државне вршиће се одмах последије извршеног премјера на ваги;

4. Ако се со не би на вријеме истоварила, те услед тога били проузроковани већи трошкови, због дужег задржавања лађе, ти већи трошкови имају пасти на терет онога, који је узрок одуговлачења. У случају, да је одуговлачење проузроковано тиме, што лиферант није све за искрцавање припремио, пашће трошкови на њега, а у случају, ако кривица није до лиферанта, пашће трошкови на државу, а лиферант је дужан да плати само за оно вријеме, које је потребно, да се у нормалним приликама лађа растовари, рачунајући да се дневно мора истоварити по четири стотине квинтала са једреначе, а двије хиљаде квинтала са вапора, не рачунајући ту недељне и празничне дане.

5. Лиферант мора свагда стављати држави на расположење у Бару довољни количине соли, тако да у свако доба у свима магацинима државним мора бити укупно најмање 1.000.000 к-грама (један милион килограма) соли.

Чим би ова количина услед недовољног или нетачног лиферовања спала испод једног милиона к-грама, држава може на рачун лиферанта купити со на другој страни и то у једанпут највише до 500.000 к-грама (петстотина хиљада килограма). Ове појединачне набавке соли од стране државе на штету и рачун лиферанта не прекидају закључни уговор о лиферовању, но ако би се десило случај, да лиферант три пут задолжни са лиферовањем не рачунајући ту задолженица услед више силе (force majeure) држава може уговор са лиферантом раскинути и на његову штету и рачун набављати со на другој страни за све вријеме докле уговор о лиферовању не истекне.

6. Чим количина соли укупно у свим државним магацинима у земљи услед потрошње падне на најмање 1.250.000 (један милион двије стотине педесет хиљада) килограма, Министарство Финансија је дужно, да лиферанту учини телеграфско саопштење, да со лиферује, и тада је обавезно, да од лиферанта прими највише толико соли, да укупна количина соли, која се налази већ у магацинима државним заједно са оном количином соли, која се том приликом лиферује, не прелази 2.000.000 к-грама (два милиона килограма).

Исто тако лиферант има право да захтијева од државе, да му свагда прими со и без позива од стране Министарства поменутог у предњој тачки, но количина, која му се у том случају мора примити, може бити највише толика да заједно са оном количином соли, која се већ налази у свима држ. магацинима, не прелази 2.000.000 кгр. (два милиона килограма).

7. У случају више силе, ако со на вријеме није могла присијети, Министарство Финансија је овлашћено, да на трошак и рачун лиферанта може на другој страни со набављати тек онда, кад укупна количина соли у свима државним магацинима падне на 600.000 (шест стотина хиљада) килограма, што ће се пуноважно утврђивати званичним извјештајима Одсјека пореско-царинске управе за монополе и таксе.

8. Лиферант је дужан да при поласку брода саопшти царинарници телеграфски, да је брод кренуо и при каквом времену, како би се могло све припремити што је потребно за истовар и транспорт соли. У случају, да се ово саопштење не учини на вријеме, лиферант ће платити 500 (пет стотина) перпера, на име конвенционалне казне, којом ће се сумом покривати евентуално већи трошкови, који би због неблаговремене набавке радне снаге или превозних средстава били за државу проузроковани.

9. Уговор се има закључити на 6 (шест) година, но држава има права, да да га и прије рока раскине и то одмах у случају тачке 5. алинеје 2. овога уговора без икаквог отказа, а са отказом од двије године у случају ако би сама држава подигла сопствене солнице или дала некоме концесију у томе циљу.

Лиферант, пак, има право, да раскине уговор само онда, ако би држава у три случаја била у застоју плаћања лиферанту према одредбама овога уговора за лиферовану со.

10. Плаћање од стране државе за примљену со вршиће се без икаквих одбитака.

Лиферант није дужан да плаћа никакве порезе или друге какве дације или таксе за послове, који потичу из закључења и извршења овог уговора.

Исплате се морају лиферанту извршити најдаље у року од три мјесеца од дана када је дотична количина потпуно примљена. Као дан потпуног пријема једнога товара сматраће се онај дан, када је и последна количина соли из лађе изнијета у магацине или утоварена у кола за транспорт у унутрашност земље.

11. За гаранцију тачног испуњења свију уговорних одредаба, а нарочито у циљу брзе наплате конвенционалних казна као и разлика у цијени соли, које се буду платиле у случају неуредног лиферовања од стране лиферанта (тачке 5. и 7. уговора) лиферант се обвезује, да положи на име кауције у готову новцу 20.000 (двадесет хиљада) перпера.

12. За суђење свију спорова и расправу свију спорних питања, која би потицала из закључења, извршења или неизвршења овог уговора, обје уговорне стране признају надлежност изборног суда (арбитраж), који ће се образовати на Цетињу или у Бару и чије су одлуке извршне и обавезне за обје уговарајуће стране искључујући свако право апелате.

За изборни суд свака уговарајућа страна именује по једно лице за судију, а оба тако именована лица бирају треће лице, које функционише као предсједник суда.

У случају, да се о избору предсједника не би постигла сагласност овога ће именовати Књ. Цр. Велики Суд по тражењу оне уговорне стране, која је изборни Суд за расправу извјесног спора тражила.

Ако она уговорна страна, која је позвана на изборни суд, не би у року од 20 дана по писменом саопштењу послала на Цетиње лице одређено за судију или га никако не би одредила, она страна уговорна, која је спор довела, може у том случају спор изнијети пред надлежни државни суд на Цетињу или у Бару, чију надлежност у оваквим случајевима обје уговарајуће стране овим и признају.

13. Лиферант је обавезан, да у року од три мјесеца по примљеном предљем саопштењу преда држави у Бару најмање 1.500.000 (један милион и пет стотина хиљада) килограма соли, а све остале одредбе уговора имају се у цијелини испунити до краја шестог мјесеца од дана када уговор буде потписан.

К. Бр. 113. — Из Канцеларије Министарства Финансија и Грађевина 20. марта 1910. године.

S. E. Monsieur le Ministre des Finances et des Travaux Publics ayant décidé par son décret en date du 20. Mars 1910. № 113., de mettre aux enchères publiques par voie d'offres écrites, la livraison de la quantité du sel nécessaire à l'Etat, le Ministère Princier des Finances et des Travaux Publics invite par cette annonce tous ceux, qui désireraient se charger de la livraison du sel, de s'adresser dans ce but, avec des offres écrites, dans lesquelles seront indiqués les prix les plus bas pour le sel qu'ils veulent livrer, — au Ministère Princier des Finances et des Travaux Publics Section du Monopol du Sel, au plus tard jusqu'au 15. Avril 1910. v. s. inclusivement.

Les offres reçues par la poste de Cettigné, ce délai passé, ne seront pas prises en considération.

Les conditions, qui seront valables pour la livraison du sel et seront inscrites dans le Contrat à conclure avec le fournisseur, sont suivantes:

I. — Le fournisseur est tenu de livrer à l'Etat annuellement et toujours à temps 3.000.000 (trois millions) kilogrammes de sel environ et en cas de besoin de l'Etat 1.000.000 (un million) kgs. du sel, en plus de la quantité ci-haut citée;

II. — Le sel doit être propre, sec et fabriqué, depuis une année au moins et répondre à l'échantillon, qui sera expédié joint à l'offre au Ministère et qui en cas de conclusion du contrat sera gardé en deux paquets mis sous les sceaux du Ministère Princier des Finances et de ceux du fournisseur, dont un exemplaire sera remis à chacune de deux parties contractantes;

III. — Le fournisseur est tenu de livrer tout le sel franco bord à Antivari au prix qui serait fixé et de le mettre sotto paranco en sacs, qui doivent être aussitôt restitués au fournisseur ou remplacés par les sacs de la même qualité. Le Ministère Princier est tenu, aussitôt après l'avis reçu de l'arrivée du bateau chargé du sel, d'obtenir de la Compagnie d'Antivari une place commode pour le déchargement du bateau annoncé, — mais ne se charge pas de paiement des taxes du port ou autres, qui doivent être pour cela payées à la Direction du Port. La réception du sel par l'Etat sera faite immédiatement après le pesage effectué sur la balance;

IV. — Si le sel ne serait par déchargé à temps et si cela occasionne des frais plus grands, à cause de retention du bateau, ces frais doivent être à la charge de celui, qui a été la cause de retardement du bateau. En cas où le retardement a été provoqué par le fait, que le fournisseur n'avait pas préparé tout ce qu'il fallait pour le déchargement, les frais seront à sa charge, mais en cas où la faute ne peut être attribuée au fournisseur, les frais seront à la charge de l'Etat et le fournisseur est tenu de payer seulement pour le temps nécessaire aux conditions normales pour le déchargement du bateau, en considérant qu'on peut décharger quatre cents quintaux par jour d'un voilier et deux mille quintaux d'un bateau à vapeur, mais n'y comptant pas les dimanches et jours de fête;

V. — Le fournisseur doit toujours tenir à la disposition de l'Etat une quantité suffisante du sel à Antivari, de manière à ce que dans tous les magasins d'Etat un total d'au moins 1.000.000 (un million) kgs. de sel doit se trouver.

Aussitôt que cette quantité, à cause d'une livraison irrégulière ou insuffisante, serait au dessous d'un million de kgs. l'Etat a le droit d'acheter le sel ailleurs et cela en une fois au plus 500.000 (cinq cents mille) kgs. Ces fournitures exceptionnelles du sel par l'Etat aux frais et à la charge du fournisseur ne font pas cesser les effets du Contrat, mais en cas où le fournisseur sera en retard pat trois fois avec la livraison, n'y comptant pas le retard dû à la force majeure, l'Etat a le droit de résilier le Contrat, conclu avec le fournisseur et de faire venir du sel d'ailleurs à son compte et à ses dommages pour tout le temps jusqu'à l'expiration du Contrat;

VI. — Aussitôt que la quantité totale du sel dans tous les magasins d'Etat s'abaisserait, à cause de la consommation, à 1.250.000 (un million deux cent cinquante mille) kgs. le Ministère Princier des Finances est tenu de prévenir télégraphiquement le fournisseur de livrer le sel et dans ce cas l'Etat doit accepter du fournisseur au plus autant de sel, pour que la quantité totale du sel, qui se trouve déjà dans les magasins d'Etat, avec la quantité du sel livrée à cette occasion, ne dépasse pas 2.000.000 (deux millions) kgs.

De même le fournisseur a le droit d'exiger de l'Etat de recevoir toujours le sel et sans l'invitation du Ministère ci-haut citée, mais la quantité qui dans ce cas doit être acceptée, peut être au plus telle qu'avec la quantité du sel qui se trouve déjà dans tous les magasins de l'Etat, elle ne dépasse pas 2.000.000 (deux millions) kgs;

VII. — En cas de force majeure, si le sel ne pourrait arriver à temps, le Ministère Princier des Finances a le droit de faire venir le sel d'ailleurs aux frais et pour le compte du fournisseur, mais seulement dans les cas où la quantité totale du sel s'abaisserait dans tous les magasins de l'Etat à 600.000 (six cents mille) kgs., ce qui sera établi par des rapports officiels de la Section du Monopol Princier du Sel;

VIII. — Le fournisseur est tenu d'informer télégraphiquement le bureau de douane respectif du départ de bateau, ainsi que de temps qu'il faisait, pour qu'on puisse préparer tout ce qui est nécessaire pour le déchargement et le transport du sel. En cas où cette communication ne serait pas faite à temps, le fournisseur est tenu de payer la somme de 500 (cinq cents) perpers à titre d'amende conventionnelle et cette somme couvrira le surplus des frais, que l'Etat aurait à supporter à cause de l'incommodité où il se trouverait pour se procurer des travailleurs ou des moyens de communication;

IX. — Le Contrat est à conclure pour la durée de 6 (six) années, mais l'Etat a le droit de le résilier avant son expiration en cas prévu par l'article 5 alinéa 2 de ce Contrat sans aucune dénonciation et avec la dénonciation de deux années en cas où l'Etat établira par lui-même ou ses propres sauneries ou donnera la concession à une personne dans ce but;

X. — Les paiements seront effectués par l'Etat sans aucune deduction. Le fournisseur a le droit de résilier le Contrat seulement dans le cas où l'Etat sera en retard par trois fois avec les paiements dûs au fournisseur pour le sel livré d'après les stipulations de ce Contrat.

Le fournisseur n'est pas tenu de payer aucune taxe ou impot pour les affaires provenant de la conclusion et de l'exécution de ce Contrat.

Les paiements doivent être faits au fournisseur au plus tard dans un délai de trois mois à partir du jour où la quantité respective du sel a été reçue complètement. Le jour de la réception complète d'un stock sera considéré celui où la dernière quantité du sel sera transportée du bateau dans les magasins ou chargée sur les chariots pour être transportée dans l'intérieur du Pays;

XI. — Pour la garantie de l'exécution exacte de toutes les stipulations de ce Contrat et surtout en vue d'une prompte compensation des amendes conventionnelles, ainsi que des différences dans les prix du sel, qui seraient à payer en cas d'une livraison irrégulière de la part du fournisseur (articles 5 et 7 ce Contrat), — le fournisseur est tenu de déposer à titre de caution la somme de 20.000 (vingt mille) perpers en espèces;

XII. — Pour le jugement de toutes les contestations et la discussion de toutes les questions litigieuses, qui pourraient surgir du fait de la conclusion, de l'exécution ou de l'inexécution de ce Contrat, les deux parties contractantes reconnaissent la compétence d'un tribunal d'arbitrage, qui sera formé soit à Cettigné soit à Antivari et dont les décisions seront exécutoires et obligatoires pour les deux parties contractantes, en excluant tout droit d'appelation. Chacune de deux parties contractantes nommera de sa part une personne; ces deux personnes ainsi nommées choisissent une troisième personne comme président du tribunal.

En cas où on ne pourrait pas tomber d'accord sur le choix du président, celui — ci sera nommé par la Haute Cour de la Justice sur la demande de celle des parties contractantes, qui a demandé l'arbitrage pour la resolution d'une certaine question litigieuse. Si la partie contractante, qui sera appelée devant le tribunal d'arbitrage, n'envoyait pas à Cettigné, dans un délai de 20 jours à partir du jour où la communication lui en a été faite par écrit, une personne désignée pour arbitre ou ne l'aurait aucunement désignée la partie contractante qui a intenté le procès peut dans ce cas le soumettre au Tribunal Princier compétent soit à Cettigné soit à Antivari, dont la compétence dans ces cas est reconnue par les deux parties contractantes;

XIII. — Le fournisseur est tenu de livrer dans un délai de trois mois, après que la communication de ce qui précède lui sera faite, dans les magasins d'Etat à Antivari 1.500.000 (un million cinq cents mille) kilogrammes du sel; toutes les autres stipulations de ce Contrat doivent être exécutées jusqu'à la fin du sixième mois à partir du jour de la signature de ce Contrat.

№ 113. — Ministère Princier des Finances et des Travaux Publics, Cettigné le 20. Mars 1910.

СТЈЕЧАЈ

Државна Штампариа примаће на обучавање осам ученика под следећим условима:

1. Да је ученик свршио основну школу — са врло добрим успјехом — првијенство ће имати они, који су посјеђавали један или више разреда гимназије;

2. Да је потпуно здрав;
3. Да је доброг владања;
4. Да није млађи од 13 година.
5. Да мора становати на Цетињу.

Учење траје четири године, за које ће вријеме ученици примати на име издржавања и то: прве године учења по 10 перпера мјесечно; друге године по 15 перпера мјесечно; треће године по 20 перпера мјесечно и четврте године учења по 30 перпера мјесечно.

По свршетку четири године учења полагаће ученик испит, и по положеном испиту произвешће се за радника.

Они ученици, који би показали особиту марљивост, способност и владање, могу бити произведени за помоћнике радничке и прије навршетка четврте године, и имаће као такви плату од 40—45 перпера мјесечно.

Они родитељи или старатељи, који би имали вољу да њихова дјеца изуче штампарски рад, нека поднесу молбу Управи Држ. Штампарии, и уз молбу да приложи дјетињу потону школску свједоцбу, крштеницу и љекарско увјерење и то најдаље до 15. марта тек. год. Број 114.

Цетиње, 17. фебр. 1910.

Управа Држ. Штампариие.

СТЈЕЧАЈ

КЊИГОВЕЗАЦ, који поред обичних књиговезачких послова зна повезивати патент-протоколе, зна ручно позлаћивати и који зна радити на ферголдпреси: позлату, блинд, бојом и рељеф — може добити мјесто у Државној Штампарии на Цетињу.

Кандидат, који се за ово мјесто осјећа способан, нека се са својим документима обрати потписатој Управи.

Број 153.

Цетиње, 11. марта 1910.

Управа Држ. Штампариие.

СТЈЕЧАЈ

Поштанско-Телеграфско одјељење, намјерава да ове године пошаље два питомца да изуче електротехничку школу, која даје стручно образовање за аутомобилизам, телеграфiju, телефонију и т. д.

Пошто се, према прибављеним подацима, за потребну сврху као најподеснија показује „L' Ecole d' Electricité et de Mécanique Industrielle“ у Паризу, то ће и изабрани питомци бити одређени да иду у ту школу.

Кандидати треба свједоцбама да докажу:

1. Да су црногорски држављани;
2. Да су потпуно здрави;
3. Да су примјерног владања;
4. Да су свршили најмање 6 разреда средњих школа (првенство има реалка).

С обзиром на то што је за учење француског језика потребно неколико година, то ће — разумије се — првенство имати они, који већ знају француски.

Курс горње школе траје 3 године, образовање је претежно практичне природе, ученици ће живјети у интернату, — при завршењу школовања ђаци који су успјехом положили завршне испите добијају диплому инџинијера електричара.

Државни питомци који сврше ову школу обавезни су после школовања служити у државној служби.

Петомцима пак, који би школовање напустили не свршивши га, наплатит ће се од имања она штета коју су држави проузроковали.

Све свједоцбе кандидата морају бити послате у праву пошт.-телегр. одјељења, најдаље до 28 марта.

Поближа обавјештења могу се добити код Управе.

Бр. 2705. Из Управе Поштанско-Телеграфског одјељења, 27. фебруара 1910 г. Цетиње. 3,3

ОГЛАС

Сви ниже изложени Закони за Књажевину Црну Гору, са назначеним цијенама, могу се добити на Цетињу: у књижарама Мартиновић — Иванишевић и А. Рајнвајна; у Подгорици: у књижарама Коста К. Станића и Рундо — Загора; у Никшићу: у књижари Симата Гарчевића; у Велимију: код Коста Миљанића.

1. Устав за Књ. Црну Гору, перп. 1—
2. Закон наредбе, упуства и др. за осн. школе перп. 2—
3. Закон о нар. школама перп. —50
4. Закон о судском поступку у грађанским парницама перп. 1—
5. Закон о штампи перп. —50
6. Кривични Закон перп. 2—
7. Општи Имовин. Закон перп. 4—
8. Закон о изборима народних посланика перп. —30
9. Закон о уређењу Држаног Савјета перп. —30
10. Закон о пословном реду у Државном Савјету перп. —30
11. Закон о Министарској одговорности перп. —30
12. Закон о Експропијацији перп. —30
13. Закон о уређењу привредног Савјета перп. —20
14. Закон о привременом пословном реду у Народној Скупштини, перп. —40
15. Закон о јавнијем зборовима и удружењима перп. —20
16. Закон о држ. буџету перп. —30
17. Закон о парохиском свештенству перп. —50
18. Закон о јавним правозаступницима перп. —50
19. Трговачки Законик перп. —80
20. Закон о порезу на алкохолна пића и таксирању судских пресуда перп. —20
21. Закон о поступку судском у кривичним дјелима перп. 1:50
22. Закон о Устројству судова у Књ. Црној Гори перп. —30
23. Закон о административној подјели Црне Горе перп. —30
24. Закон о подјели, насељењу и уживању Бривске Горе перп. —30
25. Закон о измјенама и допунама у закону о изборима народнијех посланика перп. —30
26. Закон о измјенама у Кривичном Законнику перп. —20

Број 152.

Цетиње, 11. марта 1910.

Управа Држ. Штампариие.

ОГЛАС

Вукајло Тодоров Дашић из Шекулара, назад 4 године отпутовао је у Америку на рад, па како се од то доба није никако јављао својој породици, то се моли сваки онај, који би о поменутом што знао, да извјести ово Министарство. Број 559. Из канцеларије Књ. Министарства Иностраних Дјела, 5. марта 1910 год., на Цетињу. 2,3

ОБЈАВА

Овд. Отоманска Легација својим дописом од 27. фебруара (12. марта п. н.) тек. год. Број 12078/36., извјестила је Књ. Министарство Иностраних Дјела, да је забрањен прелазак с оружјем у Скадарском Вилајету, што се саопштава свима заинтересованим, ради знања и управљања. Из канцеларије Књ. Министарства Иностраних Дјела, Цетиње. 3,5

ПОЗИВ

Овијем се позива Јаков Кнежевић тежак из Никшићске Жупе, који је у децембру прошле године негде у свијет отишао, да у року од четири мјесеца, рачунајући од првог уврштења овог позива у „Гласу Црногорца“ овој Консисторији лично предстане ради бракоразводног спора са његовом супругом Даницом, која је у исту сврху против њега поднијела тужбу.

Не пријавили се речени Јаков на одређење му овијем позивом вријеме — поставиће му се реда ради бранитељ, који ће га у овом спору заступати, на основу чега ће се у његовом одсуству јоначно ријешити донијети. Број 240. Из Консисторије Никшићске, 26. фебруара 1910 год. 2,3

ОБЈАВА

На основу ријешења господина Министра Финансија и Грађевина, одржаће се у недељу 25. априла ове године у канцеларији управе подгоричке царинарнице јавна лицитација за прегон годишње око 500.000 килограма соли с Плавнице у Колашину.

Лицитанти су дужни поднијети на дан лицитације кауцију од 4.000 перпера, а прегон ће се повјерити понудиоцу најповољнијих услова.

Подробнија објашњења даваће се у потписаној канцеларији и у канцеларији Управе подгоричке царинарнице.

Број 1123. Из канцеларије Министарства Финансија и Грађевина, 24. марта 1910. г. Цетиње. 1,4

ОГЛАС

Пошто се Јово Крстов Хајдуковић из Подгори у Црмници, пошљедњи пут јавио својој родбини назад три године из Fairbanks—Alaska у Америци, а од тада се о њему ништа не зна, то се моли сваки онај, који би што о поменутом Хајдуковићу знао, да неодложно о томе обавјести ово Министарство. Број 760. Из канцеларије Књ. Министарства Иностраних Дјела, 26. марта 1910. на Цетињу. 1,3

ОБЈАВА

Царинско-Пореска Управа Књ. Министарства Финансија ставља до знања нашим трговцима, да је од 24 овог м-ца отпочело примјењивање минималне царинске тарифе на сву робу црногорског поријекла, која се увози из Црне-Горе у област сједињених држава сјеверне Америке. Број 1182. Из канцеларије Министарства Финансија, 29. марта 1910 г., Цетиње. 1,1

СУДСКИ ПОЗИВ

У смислу досадашњег ријешења овога суда, број и ознака доњи, овим се позива одбјегли Ђорђе Д. Николопол, грчки подајник, из Вира, а сада непознатог пребивања, осумјичени за крађу новца Косту Марковићу из Вира, да на дан 21. априла тек. год., у 9 сати прије подне предстане овоме суду, ког ће се дана одржати јавна расправа, по дотичном спору, с напоменом, да ће суд и на случај Николополова непредстанка донијети заочну пресуду („in contumaciam“), сагласно законским прописима о томе. Број 89. V—1910—13.

У Ст. Бару, 9. марта 1910. год. — Књ. Обласни Суд — за председника судија Ђ. ИВОВИЋ.

Службени огласи

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности имовине — дио — Сава М. Ђурашковића, извршиће се на дан 16. јула о. г. у 4 сата после подне. Виђи оглас у „Гл. Црногорца“ број 3 и 10 о. г. Број 6 ех 1910 IV—1909—159. У Улицу, 18. марта 1910. Општински Суд вар. Улица. судија ДУЛО ШУРЛА. P.52бр.136 1,1

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности пок. Крста Бањићевих из Риђана извршиће се 30. маја ове године. Виђи оглас у 3. броју „Гласа Црногорца“ од ове године. Ка броју 387 ех 1909 73—1906. Мокра-Ћива, 20. марта 1910. Капетански Суд капетан Р. В. НИКОЛИЋ. P.43бр.202 1,1

СТЈЕЧАЈ

Према ријешењу Општинске Управе и Одбора од 7. марта тек. године, тражи се љекар за општину вароши Никшића са годишњом платом од 3600 (три хиљаде шест стотина перпера), и вршиће дужност Општинског љекара у реону општине Никшићске, а хонорар добијаће према нашем Санитетском Зборнику.

Молитељ мора бити способан за љекара на једном од признатих европских универзитета, првенство имају домородци, а по том они, који познају српски језик.

Молбе морају бити упућене Управи Вароши Никшића са потребним документима.

За подробнија обавјештења обратити се овој Управи. Број 108 V. 1910. 67. Из канцеларије Општине Упр. Вар. Никшића, 20. марта 1910. г., Никшић. P.100бр.201 1,3

ОГЛАС

На основу наредбе мјесног Књ. Обласног Суда од 12. марта о. г. број 447—IV—1905—61; износи се на јавну продају долеописана непокретност Арса С. Давидовића сада одсутног за намиру његовог дуга Петру Ускоковића, а поводом пресуде поменутог суда од 23. јуна прошле године број 1131 — ознака предречена — истакнута имовина проијезијена је 765 перпера. Продаја ће се извршити у канцеларији Општинског Суда у Ст. Бару, за коју се одређују три рока: 30. априла, 30. маја и 30. августа у 3 сата после подне.

На првом року непокретност неће се дати испод процијене вриједности, а на другом хоће, али не испод $\frac{2}{3}$ процијене, а на трећем року продаће се понудиоцу највише цијене. Сваки је лицитант дужан јемство положити од 10% према процијени непокретности. Позивају се сви они, који имају на непокретности какво реално право; прече купње и дужникови други повјереници да се пријаве суду прије прве продаје.

Попис непокретности:

1. Једна двокатна кућица налазећа се у махали „Подград“ а која је у слабом стању; иста се састоји од два одјељења на горњем боју, а на доњем од саме конобе; ова је кућа дуга 11 метара а широка 3 $\frac{1}{2}$. Истој кући припада и мало авлије (обора) од 5 метара дужине а 5 ширине, при којој постоји заједничка бистријерна (бунар) са Тахом Лакоћом — на којем има право дохваћати Давидовић воду. Поменути кућа и авлија граничи: са истока Брахо Аловић с'кућом и авлијом; са југа заједнички пут; са запада Тахо Лакоћ с'кућом и авлијом а са сјевера Ало Амза баштом.
2. Поменутој кући припада и $\frac{1}{10}$ од рала баште а која граничи: са истока Тахо Лакоћ и исти Давидовић авлијом; са сјевера и југа путови; а са запада опет Лакоћ с баштом.

Број 122—VI—1909—101. У Ст. Бару, 30. марта 1910. год. Општински Суд Судија, Д. Омербашаћ. P.302бр.216 1,1

Приватни огласи

БАРСКО ДРУШТВО

Сједиште на ЦЕТИЊУ

ЦРНОГОРСКО АНОНИМНО ДРУШТВО

УЛОЖЕНИ КАПИТАЛ 4.000.000 КР.

Господа акционари позивају се на

Редовну и изванредну Главну Скупштину

по одредбама чланака 10 и 14 друштвеног статута на дан 21. априла по ст. д. (4. маја по нов. кал.) у 3 часа после подне у просторијама канцеларије делегираног савјетника у Венецији, Кампо деи Фрари, број 2998, на којој ће се претресати овај

ДНЕВНИ РЕД:

- 1) Поднашање закључних рачуна о раду за годину 1909 и извјештај Управног Савјета и ревизорског рачуна са односним одлукама.
- 2) Приједлози измјена друштвеног статута.
- 3) Наименовање Управног Савјета и ревизорског рачуна и одређивање награде ревизорима за годину 1909.
- 4) Разна саопштења Управног Савјета и односне одлуке.

Напомена. Да могу присуствовати на скупштини господа акционари, морају положити своје акције бар три дана раније, код Управе Друштва у Венецији или код Талијанске Трговачке Банке (Banca Commerciale Italiana). (Главно сједиште у Милану или сједиште у Венецији).

У случају, да се прва скупштина не би могла одржати, господа акционари позивају се овим за исти дан — 12. маја 1910. по ст. кал. (25. маја 1910. по нов. кал.) у истом мјесту и у исти час.

Венеција, 28. марта по ст. кал. (10. априла по нов. кал. 1910 год. П.п. бр.224 1,1

УПРАВНИ САВЈЕТ.

УПРАВА ЦРНОГ. МОНОПОЛА ДУХАНА

АНОНИМНО ДРУШТВО

КАПИТАЛ 2.500.000 КРУНА

СЈЕДИШТЕ У ПОДГОРИЦИ

Господа акционари позивају се на

Главну Редовну Скупштину

по одредбама члана 11 и 15 друштвеног статута, на дан 22. априла по ст. кал. (5. маја по нов. кал.) у 11 часова прије подне, у просторијама канцеларије делегираног савјетника у Венецији (Кампо деи Фрари № 2998) на којој ће се претресати овај

ДНЕВНИ РЕД:

- 1) Износ биланса укупног за 1909. год. и извјештаја Управног Савјета и ревизорског рачуна, расправа, које се односе на одлуке и подјелу добити.
- 2) Разна саопштења Управног Савјета и евентуалне расправе одлуке.
- 3) Наименовање ревизорског рачуна за годину 1910 и одређивање плате ревизорима за 1909 год.

Н.Б. Да могу присуствовати господа акционари морају положити своје акције најмање три дана унапријед, у друштвеној управи у Венецији и код Талијанске Трговачке Банке (Banca Commerciale Italiana). Централно сједиште у Милану; Одјељење у Венецији.

У случају, кад се прва Скупштина не би могла одржати господа акционари позивају се поново 13. маја 1910. г. по ст. кал. (26. маја 1910. по нов. кал.) у исти час и у истим просторијама канцеларије делегираног Савјета у Венецији. П.п. бр.224 1,1

УПРАВНИ САВЈЕТ.

REGIA COUNTERESSATA DEI

TABACCHI DEL MONTENEGRO

SOCIETA ANONIMA

CAPITALE COR. 2.500.000

SEDE PODGORITZA

I sigg. Azionisti sono convocati in

Assemblea Generale Ordinaria

secondo gli articoli 11 e 15 dello Statuto Sociale, il giorno 22. aprile v. s. (5. maggio n. s.) alle ore 11 antimeridiane, presso la Sede della Direzione Centrale in Venezia, Campo dei Frari № 2998; per deliberare sul seguente

ORDINE DEL GIORNO

1) Presentazione del Bilancio Consuntivo dell' Esercizio 1909; relazione del Consiglio di Amministrazione e dei Revisori dei Conti. — Cousegnenti deliberazioni e Riparto Utili.

2) Comunicazioni varie del Consiglio di Amministrazione e relative deliberazioni.

3) Nomina dei Revisori dei Conti per l'Esercizio 1910. Determinazione della retribuzione ai Revisori, per l'Esercizio 1909.

N.B. Per intervenire all' Assemblea, i Signori Azionisti dovranno depositare le loro Azioni almeno 3 giorni prima, o presso la Direzione Centrale della Società, o presso la Sede di Venezia, della Banca Commerciale Italiana.

Andando deserta la prima Assemblea, i Signori Azionisti sono nuovamente convocati per il giorno 13. maggio v. s. (26 maggio n. s.) alla medesima ora e presso la stessa Sede della Direzione Centrale di Venezia.

Venezia, 28. marzo v. s. (10. aprile n. s.) 1910. П.п. бр.224 1,1

Il Consiglio di Amministrazione.

ПРОДАЈА

модерних гвоздених коџе-та „London“ за једну и двије особе. Цијена комаду 40 перпера.

Обратити се Машану М. Вујовићу, Цетиње, „Бојова улица“ бр. 52. P.24бр.194 1,3

ИЗГУБЉЕНА

је једна ВИОЛИНА на путу од Буквице до Цетиња. Иста је испала из аутомобила. Ко је нађе и донесе у редакцију „Цетињског Вјесника“ добиће пристојну награду. P.27., Бр. 207 1,2

НАРОДНА БАНКА

Књажевине Црне Горе

Цетињској филијали „Нар. Банке Књ. Црне Горе“ потребан је благајник.

Ко жели на ово мјесто компетовати нека упути молбу управи филијале заједно са документима о евентуалној досадашњој служби, свршеном школовању а нарочито податке о свом имовном стању.

Молбе треба упутити што прије. Информације о условима могу се добити у Управи филијале.

УПРАВА ФИЛИЈАЛЕ
Народне Банке Књаж. Црне Горе.
П. бр. 208. 1,1

РАДИСАВ Н. ЛУЧИЋ

АДВОКАТ — НИКШИЋ

Извјештавам поштовану публику, да сам отворио правозаступничку канцеларију у Никшићу, и да примам на заступање све парнице — нарочито спорове приватно правне природе (трговачке и грађанске).
Р. 30 бр. 200 1,3

ADVOKATURSKANZLEI

RADISAV N. LUTSCHICH

NIKSHITCH — MONTENEGRO

Übernehme als Vertreter alle Gerichtsfälle vor unseren Gerichten.
Р. 14. бр. 200 1,3

ОБЈАВА

Сагласно свом ријешењу потписати одбор, 21. аир. ов. год. (8 — прије до 5 пос. подне) држаће јавну лицитацију за грађење шк. зграде у Матешеву. Поменута зграда има се подићи по плану III-ће класе.

Лицитанти ће добити ближа обвештења и објашњења о томе на дан лицитације. Исти су дужни тога дана прије лицитирања положити јемство 10% вредности, која се има процјенити.

Д. П. бр. 35.
Матешев, 21. марта 1910. год.
Р. 65 бр. 206 1,2 **Одбор Матешев. Школе.**

ОГЛАС

Мој син Милош Чопић отпутовао је у Америку прошле године у мјесецу септембру без мога одобрења. Тамо се одао беспослицењу, раскошном животу, лакоумном задуживању и расипању моје имовине, издајући признанице појединим повјериоцима с обзиром да њу ја такве његове дугове исплаћивати. На овакав начин Милош ми је до сада упропастио 5—6000 перпера. Поводом чега сам принуђен овим објавити свакоме и свуда, а нарочито Милошевим повјереницима у Америци, да Милошу, на име моје и кућне одговорности не дају ништа, јер никоме такво потраживање нећу признати, а на то ми даје право чл. 696. Оп. Имов. Законака.

Никшић, 18. марта 1910. г.
Арс Чопић
трговац

Р. 108. бр. 192. 1,3

ПРОДАЈЕМ

из слободне руке око 30 рала добре земље оранице и ливаде, снабђевене лозом и другим воћем и на истог 12 □ кв. метара двокатне куће, уређене по плану, до колског пута на Златицу.

Ко би желио купити рчено имање, нек се изволи обратити што прије потписаном.

Велиша Ивановић
из Куча (Дољана)
П. п. бр. 198 1,2

Од 300 до 500

круна мјесечно може сваки без разлике staleжа заслужити, који хоће продавати у Аустро-Угарској **законом дозвољене срећке и вредносне папире**. Капитал није нужен. — Проспекти наших срећка су јефттинији од свију срећка осталих фирми и лакше се могу продавати, а нашим заступницима још и засебну награду дајемо.

Густав Браун Budapest V, Béta u. 3.
П. п. бр. 197 1,3

ПРОДАЈЕМ

све моје непокретно имање у Пиперима. Повољне цијене. Ко жели купити цијело или дјелимице, нека се обрати најдаље до 15. априла

Вукашину Б. Божовићу
Цетиње
Р. 25 бр. 173 3,3

„ЦЕМЕНТ“
ФАБРИКА ЦЕМЕНТА ПОРТЛАНД
СПЉЕТ
Трг воћа
нуди свој изврстан производ уз најповољније услове.
П. п. бр. 161 3,14

Јанко Спасојевић

АДВОКАТ — ПОДГОРИЦА

Част ми је овим извјестити поштовану публику, г. трговце и све оне, који имају ма каквих било правних послова код судова или других власти у Књажевину, да сам отворио у Подгорици правозаступничку канцеларију и да примам на заступање све парнице и друге послове, који спадају у правну струку.

Сиромашњима дајем савјете и упуства бесплатно. Писма и друго могу се шиљати и на „Цетиње Хотел Рајнвај“, као и тражити обавјештења.
Р. 74 бр. 107 5,5

AVOCAT

ALEXANDRE K. MATANOVITCH

(Cettigné — Monténégro)

plaide devant tous les tribunaux.

Р. 11 бр. 126 5,5

Сваковрсне ДОПИСНЕ КАРТЕ

на велике и мале количине, разне **НОТЕСЕ** за џеп,

ПРОТОКОЛЕ за трговце и трговине, као и разне писаће и друге канцеларијске потребе, — продаје и разашиле по унутрашњости.

Књижара: **Мариновића и Иванишевића, Цетиње.**
Р. 35 бр. 151 3,4

НОВ ОМНИБУС у сјајно зашворен, са добрим коњима, — полази сваки дан у 8 сати јутром за Ријеку — у вежи је са парабродом. — сваки дан у 3 сата по подне креће од Ријеке за Цетиње.

Цијене за особу — од Цетиња за Ријеку *цериера 160* од Ријеке за Цетиње *2 цериера*. Билети се добијају на Цетиње: код Ноп Радоја; на Ријеку: код Ђон Маља. Војна брза и сигурна.

Ријека. **БОЖО РОГОШИЋ**
Р. 72 бр. 157 3,3 власник омнибуса.

ОГЛАС

Прва Никшићска Штедионица

намјерава да подигне у Никшићу једну нову грађевину за канцеларију и др. потребе.

За тај циљ одржаће Штедионица управа у садањој канцеларији лицитацију на 2. маја 1910. год.

Сваки квалификовани предузимач, који жели учествовати у овој лицитацији, дужан је предходно положити каузију од *четири хиљаде цериера* у готовом новцу или у непокретности. Каузија ће се истог дана свима предузимачима повратити, а задржаће се понудиоца најниже цијене, ако би цијена Управном Одбору била повољна.

Предрачун, планови и услови могу се виђети сваког радног дана у канцеларији Штедионице. Никшић, 15. марта 1910.

УПРАВА

Прве Никшићске Штедионице.
П. п. бр. 184 2,4

ПОЗИВ

НА

УПИС III. КОЛА АКЦИЈА ПРВЕ НИКШИЋ. ШТЕДИОНИЦЕ

На основу ријешења IX редовне главне скупштине акционара Прве Никшићске Штедионице од 30. јануара 1909. год. отворен је од 2. фебруара 1909. год.

Упис на III. коло од 2000 акција по 100 круна

При упису полаже се на име уписнице по 1 круна од сваке уписане акције. Уплата се врши по-дјелено у недељним обрцима по 50 пара недељно рачунајући од 1. јануара 1909. год.

Упис се врши сваког редовног дана код Прве Никшићске Штедионице у Никшићу и њених филијала у Шавнику и Велимљу.

Уписнице и уплату треба слати поштанском упутицом или полагати за рачун Штедионице мјесним новчаним заводима

Пошто је остао врло мали број неуписаних акција, то се скреће пажња онима, који желе да упишу акција икожуре.

Прва Никшићска Штедионица.
Р. 140 број 215. 1,10

НАЈБОЉИ ЕТЕРНИТ

ИТАЛИЈАНСКОГ ЕТЕРНИТНОГ ДРУШТВА ИЗ ЂЕНОВЕ као такав — одобрен је као најбољи на анализу у Париз. За потврду увјерења, важи најбоља препорука овог етернита, што ће се Дом Књажевске Владе покрити поменути етернитом.

Овим објављујем да сам заступник поменутог Етернитског Друштва из Ђенове, за Црну Гору. Ко ме је потребит најбољи етернит нек се обрати потписаном.

Цетиње.
П. п. бр. 190 2,5 **Петар Дрецу.**

ОБЈАВА. Продајем кућу, шест и по рала ливаде, пола рала бостана под водом, два листосјека горе, неколико метеха, у којем простору има неколико коријена лоза и других воћака.

Сва горња имовина налази се у селу Мартинићима. Ко би желио купити нека се потписатоме обрати пријави за погодбу.

Подгорица, 15. марта 1910.
Р. 51 бр. 181 2,3 **МИЛОШ РАДОВИЋ.**

Јављамо својти и пријатељима да ћемо држати четрдестодневни помен нашем непрежаљеном оцу

† Иву Мићунову Иванишевићу
у четвртак 8 овог мјесеца у 9 сати прије подне у капели на гробљу.
Цетиње. Ожалошћени:
Р. 36 бр. 220. 1,1 **Марко и Лазо Иванишевићи.**

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег и никад непрежаљеног оца односно брата и стрица

† РИСТА МАРКОВИЋА

учитеља у пензији

који се на дан 3. марта у 55 години свога живота, а послје подужег боловања пресели у вјечност — сматрамо за свету дужност и овом приликом изјавити доживотну благодарност Ђеговом Височанству Књазу Мирку на телеграфском саучешћу, које нас веома снажи у нашем превеликом губитку.

Нека је искрена и топла благодарност Министру Просвјете и Цркви. Послова г. Перу Вучковићу на топлом саучешћу у нашој великој тузи.

Веома смо благодарни љекарима г. г. Д-р Митру Радуловићу и Константину Марулису на својском заузимању, да покојника отргну из чељусти смрти.

Топла и искрена хвала г. г. професорима са ученицима оvd. гимназије, а тако г. г. учитељима, учитељицама са ученицима и ученицама оvd. основних школа, који својим присуством спровод онако сјајно увеличаше.

Хвала пјевачком друштву „Бранко“ који са својим присуством спровод увеличаше.

Срдачна хвала протојереју Душану Петровићу, свештеницима: Лековићу, Радуловићу и протођакону Радичевићу, који над покојником оједо извршише, спровод увеличаше и до вјечне куће испратише.

Особита хвала г. Филипу Протићу, учитељу, који се с покојником дирљивим говором опрости.

Искрена хвала пријатељима из Цетиња, Ријеке и Никшића, који на глас смрти похиташе и покојника ожалише.

Нека је особита благодарност чиновништву и грађанству вароши Подгорице без разлике вјере, на онако усрдном саучешћу у нашој великој жалости.

Доживотно и братски смо захвални свима нашим племеницима — Пиперима, који онако многобројно спроводу присуствоваше и покојника брачки ожалише.

Нека је искрена и топла хвала свијема пријатељима, кумовима, познаницима и сродницима, који нам писмено, телеграфски или усмено изјавише своја саучешћа у овој нашој превеликој жалости. Једном ријечи нека је и опет наша неизмјерна и доживотна благодарност свима и свакоме, који ма којим путем узеше учешћа у овој нашој превеликој жалости.

Подгорица, 10. марта 1910.

Ожалошћени: **Душан, Богдан, Илија, Василија и Владимир**, синови; **Драгиња**, шћер; са осталом родбином.
Р. 305. бр. 191. 11,

Благодарност се штампа по други пут, зато што је у прошлом броју случајно изостало име Душан, што се овим исправља.

Админ. Гл. Црногорца.

БЛАГОДАРНОСТ

Приликом превелике жалости — која нас изненадно снађе смрћу нашег нигда непрежаљеног сина

† БРАНКА

који се пресели у вјечност 27. фебруара ове године у 3 години свога млађаног живота — сматрамо за најсветију дужност изјавити дубоку благодарност свијема који нам писмено и телеграфски изјавише саучешће.

Вјечиту благодарност дугујемо Њ. Њ. В. В. Књагини Наталији, Књазу Мирку и Књазу Петру, који нам својим високим саучешћем у великоме олакшаше преголему тугу.

Особиту захвалност дугујем свој господи официрима, мојим друговима и браћи Васојевићима, који са свих крајева похиташе са топлим саучешћима.

Незаборављена хвала грађанству и учитељству подгоричком, који нам својим саучешћем жалост ублажише и до вјечне куће нашег драгог **Бранка** испратише.

Подгорица, 15. марта 1910.

У име све родбине ожалошћени родитељи: мајка **Даница** и отац ком. **Радомир Л. Вешовић.**
Р. 126. број 219. 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом ненадне смрти наше нигда незаборављене жене, мајке и снахе

† ЈОКЕ

која се 28. марта 1910. пресели у вјечност ненадном смрћу у 34 години свога живота.

Сматрамо за свету дужност овим путем изјавити своју најтоплију захвалу г. свештенику Павлу Рајковићу, који је над покојницом опијело извршио.

Такође хвала нашем куму оф. Шаку Н. Милошевићу, који са браћом Хумчанима, Доњокрајцима и Бајићима, над покојницом присуствоваше и спровод увеличаше.

Доживотну благодарност дугујем Добрљанима, који у великом броју дођоше и спровод увеличаше.

Такође захвалу дугујемо нашим пријатељима и познаницима с Цетиња, који у великом броју дођоше и покојнику ожалише.

Доживотну благодарност и признану захвалу дугујем својој браћи Боковљанима, који на глас смрти покојнице, похиташе не жалећи труда оба пола; такође им хвала на указатој ми помоћи. Још један пут свакоме хвала ко нам лично, писмено или телеграфски узеше учешћа у нашој превеликој жалости и тијем нам у неколико тугу ублажише.

Бокowo 29. марта 1910.
Ожалошћени: супруг **Перо Ст. Ломпар**; ђевер **Марко**; свекрва **Ике**; синови: **Божо, Стево, Мило и Јован**; шћери: **Ђеле и Милица**, са породицом.
Р. 175. бр. 223. 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Покошени стријелом неминовне смрти, која нам тако немилосно отрже из нашег загрљаја, а у размаку од два дана, наше родитеље — нашег непрежаљеног оца

† Бошка Грујовића

официра

рођен 1859, преселио се у вјечност 16. марта 1910. и незаборављеног ђеда

† Вучину Стефанова Грујовића

старог стотинаша

рођен 1833 пресели се у вјечност 19. марта 1910.

Остајемо вазда благодарни, пуни покорности и оданости на Високом саучешћу, поводом смрти и спровода пок. Бошка, Њ. Кр. Височинству узвишеном нам Господару, који оправи командира перјаничког г. Ђузу Ђурашковића са перјаницима, да испрате нашег покојника, Њ. Кр. Височанству Књазу Престолонашљеднику на распитивању о болести, смрти као и на шиљању перјаника, да испрате пок. Бошка преко Ријеке и Њ. Височанству Књазу Петру.

Нека је неизмјерна захвалност како при спроводу у првој тако на срдчним телеграфским саучешћима у поновљеној нашој тешкој жалости г. Војводи Илији Пламенцу, Министру Војном г. бриг. Митру Мартиновићу, г. бриг. сердару Јанку Вукотићу, г. сердару Раду Пламенцу и г. командиру Стеву Вукотићу, као и осталој поштованој господи.

Нека је неизмјерна захвалност како при спроводу у првој тако на срдчним телеграфским саучешћима у поновљеној нашој тешкој жалости г. Војводи Илији Пламенцу, Министру Војном г. бриг. Митру Мартиновићу, г. бриг. сердару Јанку Вукотићу, г. сердару Раду Пламенцу и г. командиру Стеву Вукотићу, као и осталој поштованој господи.

Остајемо благодарни официрима Цетињског гарнизона, који испратише нашег покојника.

Такође благодарни остајемо на искреном и неуморном заузимању г. г. докторима: Матановићу, Кујачићу и Сужњевићу, као и пречасном свештенику г. проту Крсту Матановићу.

Доживотно остајемо захвални и благодарни многопоштованом грађанству Цетињском, који нас својим најсрдчним учешћем у нашој големој туги и жалости при спроводу пок. Бошка вјечно задужише.

Захвални остајемо до гроба многопоштованом грађанству Ријечком, који нам у оноликом броју, својим срдчним учешћем у спроводу пок. Бошка, чија нам је смрт доживотну рану задала — пружише ипак у великој жалости нашој неку олакшицу, као и мјесном свештенику г. М. Јовићевићу.

Искрена хвала Момићима на срдчном саучешћу, који се на дирљив начин онако брачки с пок. Бошком опростише.

Незаборавна хвала Скужанима, који се са нашим покојницима лијепо, свесрдно и брачки опростише.

Ђелоплаћили нам на челу са својим главарима дадоше доживотну обавезу благодарности на искреном брачком саучешћем и у првом и у поновљеном нашем несретном случају, нека им је од Бога накнада а од нас брачка и пријатељска захвала.

Искрено остајемо захвални госп. бриг. Блажу Бошковићу, који нас је веома задужио и својим језровитим и дирљивим говором се са нашим незаборављеним ђедом Вучином опростио, у којем изнесе у неколико његове врлине, чојства и јунаштва.

Срдачна хвала г. пор. Машану Ђурановићу, који нас је својим надгробним словима и над једним и другим покојником гушио у сузама. Тако се исто захваљујемо на лијепим и дирљивим опростацима са нашим покојницима г. ппор. Перу Вукотићу и г. учитељу Перу Поповићу.

Нека је хвала свештеницима: калуђеру И-Лумовићу, попу Новици и попу Крсту Вукотићу, који над покојницима оједо извршише.

Немамо ријечи с којима бисмо се могли захвалити искреној браћи Пиперима, који у оба случаја онако многобројно брачки дохрлише, с покојницима се опростише, до вјечне их куће испратише и нас брачки задужише.

Нека им је брачка хвала.

Копиље, 29. марта 1910.

Ожалошћени: синови — унуци: **Петар, Томаш и Ђорђија Грујовићи.**
Р. 482 бр. 214 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Тужни глас из далека свијета — Америке, јави нам, да нашег омиљеног и нигда непрежаљеног сина, односно брата, ђевера и стрица

† Стева Илина Газиводе

отрже немилосна смрт својим пакосним зубима у Сеатлу Вашингтону, у најљепшем цвијету младости — у 21 години свога млађаног живота, те напусти овај варљиви свијет.

Приликом смрти покојникове указато нам је огромно саучешће, те остајемо благодарни г-ђи Бијељић, која је походила нашег покојника у болници до потоњег његовог часа и тиме му бољу ублажавала.

Доживотно смо благодарни г. Илији Чупићу, покојниковом другу, који се онако својски заузимао, дасе наш драги покојник онако лијепо сахрани, и први је за тужну смрт обавијестио нашу браћу у Америци.

Остајемо благодарни Перу Краљевићу и Николи Стругару, који нас извјестише о смрти покојниковој.

Благодарни остајемо нашим пријатељима, кумовима из: Цеклина, Ријеке, Дујеве, Офенића, Друшића, Шинђона, Додоша, Љешанске нахије, Метериза, Добрске Жупе и Врањине, који на глас покојникове смрти похиташе у онако великом броју и тиме ублажише у велико наша расплакана срца.

Понаособ остајемо благодарни нашој браћи Рвашанима, који не пожалише труда за што бољи дочек тужних гостију.

Свима и свакоме остајемо благодарни, коју нам ма којим путем ублажише тугу за непрежаљеним Стевом.

Рваши, 25 марта, 1910. год.
Ожалошћени: мајка **Марица**; брат **Мило**; сестра **Ике**; снаха **Станица**; синовац **Душан**; синовична **Јелена** — **Газиводе**
Р. 211 бр. 212 1,1